

ไม่มี 'ก้าวแรก' ของชีวิต

สารบำรุงสมอง

เรื่อง : รศ.ดร.วราภรณ์ สามโกเศศ ภาพ : ปัญจพร มะโนมัย

ทุกอย่างในโลกล้วนมีก้าวแรกทั้งสิ้น เพราะถ้าไม่มีก้าวแรกแล้วจะมีก้าวต่อ ๆ ไปได้อย่างไร เด็กที่หัดเดินมีก้าวแรกอันนำไปสู่การเดินทางตลอดชีวิต อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เราเรียกว่าก้าวแรกนั้นจริง ๆ แล้วไม่สามารถบอกได้ชัดว่าเมื่อใดหรืออะไรที่เป็นก้าวแรก การตระหนักเช่นนี้จะทำให้เข้าใจโลกได้ดียิ่งขึ้น

ใครที่มีลูกจะรู้ว่า ไม่มีใครสามารถบอกได้ว่าก้าวใดเป็นก้าวแรกของลูก เพราะมีไข่มุก ๆ เด็กลุกขึ้นและก้าวเดินเลยจนสามารถบอกได้ชัดเจนว่าเป็นก้าวแรก เด็กนั้นเริ่มต้นด้วยการพยายามยืนที่เรียกว่า 'ตั้งไข่' (คล้ายกับความพยายามตั้งไข่บนพื้นราบ) และค่อย ๆ ยื่นเท้าไปข้างหน้า แล้วก็ล้มแล้วล้มอีกจนมั่นใจแล้วจึงจะค่อย ๆ ก้าวต่อไป ไม่มีใครบอกได้ว่าก้าวใดเป็นก้าวแรกของเด็ก เพราะมันปนเปกันไประหว่างความพยายามที่ไม่สำเร็จและที่สำเร็จจนเดินได้

ชีวิตมนุษย์ก็ไม่ต่างจากการเดินของเด็ก ไม่มีใครบอกได้ว่าอะไรเป็นก้าวแรกของการเดินไปสู่ความสำเร็จในการเป็นนักแสดง นักเขียน นักธุรกิจ นักการเมือง ฯลฯ เพราะคุณลักษณะสำคัญต่าง ๆ ที่ประกอบกันจนทำให้ประสบความสำเร็จนั้นไม่ได้เกิดขึ้นมาแบบเปรี๊ยะปรั้ง หากเกิดจากการบ่มเพาะ การมีพรสวรรค์ ความสามารถ ความมั่นใจ ฯลฯ ผสมกันอย่างเป็นขั้นเป็นตอนจนได้ทีและเดินไปสู่ความสำเร็จได้ในที่สุด

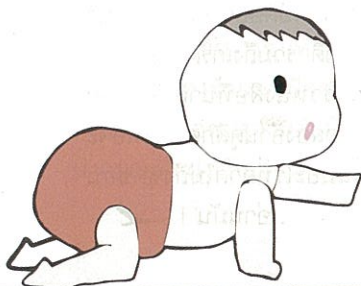
คุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ ตัวเขามิได้เป็นผู้สร้างขึ้นมาเองทั้งหมด หากมีบุคคลหลายคน หลายสถานการณ์ หลายเงื่อนไขช่วยสนับสนุน แต่ตัวเขาเองก็มีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างมันขึ้นมาด้วย เช่น ความมีวินัย ความบากบั่นมานะ ความมุ่งมั่น ความทะเยอทะยาน ฯลฯ

เมื่อองค์ประกอบที่เกิดขึ้นภายนอกและภายในตัวเขาเองผสมปนเปกันอย่างเหมาะสมสอดคล้อง และมีโอกาสดีเข้ามาในชีวิต ความสำเร็จก็เป็นไปได้

ไม่มีใครสามารถบอกได้อย่างชัดเจนว่า 'ก้าวแรก' ของความสำเร็จเกิดขึ้นเมื่อใด เนื่องจากความสำเร็จประกอบด้วยองค์ประกอบที่หลากหลายและมีความซับซ้อน และแตกต่างกันสำหรับแต่ละคน

อย่างไรก็ดี องค์ประกอบภายในที่สำคัญอย่างยิ่งอย่างหนึ่งของตัวบุคคลที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตได้ยั่งยืนก็คือการมีคุณธรรม หมายถึงการมีคุณงามความดีซึ่งเป็นรากฐานของการมีศีลธรรมประจำใจ

เราเห็นคนที่ประสบความสำเร็จจำนวนไม่น้อยที่อยู่ได้เพียงชั่ววูบเดียวเหมือนแสงวาบจากกล้องถ่ายรูป แล้วก็จางหายไปเพราะปัญหาคุณธรรมส่วนตัว ซึ่งต่างจากบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่เปรียบเสมือนแสงสว่างของดวงจันทร์ที่ยังคงมีอยู่เสมอ บางครั้งผู้คนอาจลืมนานไปบ้าง แต่อีกไม่นานก็จะวนกลับมาสว่างแวววาวให้รำลึกถึงกันได้อีกอย่างไม่รู้ลืม

ก้าวแรกจริง ๆ ก้าวเดียวที่ชี้ชัดว่าทำให้ประสบผลสำเร็จ คำสอนเดียวที่ทำให้เป็นมีคุณธรรม เหตุการณ์เดียวที่ทำให้ชีวิต ผกผัน ฯลฯ เป็นภาพลวงตา เนื่องจากหลายสิ่งในโลกนี้ยืดโยงไวกันซับซ้อนอย่างยากที่จะแยกออกให้เห็นชัดเจนได้

คนคนหนึ่งจะเป็นคนดีมีคุณธรรมของสังคม เกิดจากกรรม มีความคิดและการปฏิบัติจนเป็นนิสัย ซึ่งเกิดจากการฝึกฝนที่สั่งสมมาโดยไม่รู้ตัว สิ่งดี ๆ ที่มีอิทธิพลทำให้คนหนึ่งเป็นคนดี เปรียบเสมือนกับการเหยาะเกลือลงในอาหารบอย ๆ ที่ละน้อย ๆ เกลือที่บริโภคเข้าไปจะมีผลต่อร่างกาย ซึ่งเปรียบเสมือนการมีผลต่อความคิดความอ่านและวัตรปฏิบัติเมื่อได้รับการอบรมสั่งสอนที่ดีทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการอยู่ตลอดเวลา

การประสบความสำเร็จในชีวิตของบุคคลคนหนึ่งใช้เวลา แรงงานทั้งกายและจิต และความรักความปรารถนาดีของผู้คนจำนวนมาก ไม่มีปัจจัยใดใด ๆ ที่มีผลอย่างชัดเจนเหมือนกับไม่มี 'ก้าวแรก' ↘

